

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 15. LUTEGO ROKU 1799. W PIĄTEK

z Londynu dnia 25. Stycznia.

P. Calonne już od 1. Stycznia nie pisze *Kuryera Londyńskiego*. Następca jego Hr. de Montlosier w pierwszym swoim numerze umieścił krotki obraz teraźniejszego położenia *Europy*, w którym wyraża, iż wszystkie Mocarstwa czynią przygotowania do wojny, i wszystkie oświadczają się za pokoiem. W tym to celu (mówi) *Florent Guyot* wciągał *Gryzonów* do partii *Francuskiej*, w tym samym zamiarze Generał *Auffenburg* wszedł do ich kraju we 12. tysięcy *Austryackiego* wojska etc. Atoli pewną jest rzeczą, iż Dwór *Wiedeński* chce zachować pokoy, i że Dyrektoryat nie jest za wojną; lecz tym czasem gdy cała *Europa* pragnie pokoiu, okoliczności przymuszają ją do prowadzenia wojny, tak to są próżne życzenia i układy ludzkie, gdy chcą postępować przeciwko naturze rzeczy. Zdać mi się widzieć *Sernika* mówiącego do rozżukanego morza, iż chce przybić do lądu w tym samym momencie, gdy go bałwany rzucają na skalę. — Podług przebiegu korespondencyi Generała *Buonaparte*, okazuje się, iż wszystkie jego siły w *Egipcie*, składają się: 1.) z 17. tysięcy ludzi wziętych na okręty z *Tuluzy*. — 2.) z 8. tysięcy w *Genewie*. — 3.) z 7. tysięcy z *Civita-Vecchia*. Ze wszystkich 32. tysięcy. Do tej liczby przydajmy 15. tysięcy matkow, liczących *Francuzów* w *Egipcie* może wynosić do 45. tysięcy ludzi (*Kurier Londyński*). — Rapporta zaś z rozmaitych portów *Francuskich* i *Włoskich* wyrażają, iż w *Tulonie* wylądło na okręty 19. tysięcy ludzi. — 2.) W *Nicei*, *Antibes* i *Marsylii* do 6. tysięcy. — 3.) W *Genewie* 12. tysięcy. — 4.) W *Bastii* 4. tysięcy. — 5.) W *Civita-Vecchia* 9. tysięcy, coby wynosiło do 50. tysięcy ludzi, z których odtrąciwszy 5. tysięcy zostawionych w *Malcie*, wylądłoby do *Egiptu* około 45. tysięcy lądowego wojska. Przydawszy do tego 14. do 15. tysięcy marynarzów, i 5. lub 600. ludzi wywiezionych z *Mali*, a z których *Buonaparte* za przybyciem swoim do *Egiptu* uformował legion, całą siłę wojska *Francuskiego* w *Egipcie* należałoby rachować do 60. tysięcy ludzi.

Pismo jedno publiczne zawiera w sobie śmieszny anekdotę. Pewny *Angielez* w *Liverpool* ożenił się niedawno z *Mils Maria Pr.* Przed ślubem wstrzymał się cokolwiek i rzekł do przyszłej swojej oblubienicy. *Mis!* poznałaś powiększy części moje lekkości, lecz jeszcze nie wszystkie. Skoro się połączymy, wymawiam sobie trzy rzeczy: chcę sam sypiać, sam iść, i często ci kaprysy bez żadnej przyczyny okazywać. To mi się wszystko podoba (odpowiedziała *Mils P.*) lecz kiedy sam spać będziesz, na ow czas każę sobie przez kogo innego łożko moje wygrzać, kiedy sam iść zechcesz, na ow czas ja pierwej iść będę, a do twoich kaprysów sama ci dam najszybsze powody. — Po takich umowionych warunkach ślub został dokonany.

W *Martynice* czynią się teraz przygotowania do wyprawy przeciw *Surinam*. Podług niektórych wiadomości wspomniana osada już ma być zdobytą, lecz to jeszcze potwierdzenia potrzebuje.

z Paryża dnia 27. Stycznia.

Rozeszła się pogłoska o przybyciu do *Paryża* powrotnego Adjutanta Generała *Touffaint-Louverture*, który zupełnie odjął niespokojność względem mniemaney niepodległości wyspy *St Domingo*. — Mówią iż *Hiszpania* czyni wielkie przygotowania wojenne, i że zamysła o wyprawie na odebranie wyspy *Minorki*. — Okazuje się (mó-

wi jeden dziennik pół urzędowy) iż Dwór *Madrycki* nasz sprzymierzeniec, chce nam lepiej usługić przez swoje dyplomatyczne związki, niż dotąd przez operacje wojenne; a przynajmniej w *Konstancynopolu* pracuje gorliwie i otwarcie na stronę *Francuzów*. — Instytut *Narodowy* mianował Ob. *Chalgrin* na zastąpienie sławnego *Abbé Delille* od trzech lat w *Paryżu* nieprzytomnego. W tej decyzji wyrażono jest, iż *Delille* nie mogąc być pomimo swojej chęci członkiem Instytutu, miejsce jego ogłoszone jest za wakujące. — Zapewniają iż *Królowa Portugalska* wydała Edykt przez który zabroniono jest każdej wdowie po 50. latach wieku wchodzić w małżeńskie śluby. Powody tego są: Kobiety w tym wieku niemogą się łączyć iak tylko z młodemi rospustnikami, którzyby strwonili majątek dzieci wdowy, lub też z starcami którzy się na nie niezdadzą, a w żadnym przypadku niepotrafią pomnożyć ludności *Kraiowey*.

Na uroczystości dnia 21. Stycznia po zaszczepleniu drzewa wolności, minister interesów wewnętrznych uidejczy innemi rzeczami wyraził: Pod tymto znakiem wolności, który się przed naszymi wznosi oczyma, mamy ponowić drogą dla *Francuzów* i godną *Republikanów* przyłęgę, tę przyłęgę, która wspaniałych naszych wojowników prowadzi codziennie do zwycięstw; zaprzysiężemy nienawisć tej anarchii, która na próżno chciałaby dawne czasy powrócić; przywiązanie do tej konfitytury, która pod strażą męstwa równie będzie bezpieczną i od napadów nieprzyjaciół i od fałszywych przyjaciół zdrady. — Ob. *Roux* czytał pod drzewem wolności Ode o dębowym drzewie poświęconym wolności. Ta Oda powszechnie zyskała oklaski. Minister i wszyscy urzędnicy udali się potem na ucztę braterską, spiano tam rozmaite zdrowia, z których dwa tylko wspomniemy; — Minister: *Armii Rzeczypospolitey i trwałogo pokoju, który nam gotują*. — Sekretarz generalny Obywatel *Paganel*: *Rad Prawodawczych i Dyrektoryatu Wykonawczego*.

Tegoż dnia w Radzie starszych Prezydent (*Garat*) rzekł: Ta uroczystość nie jest przeznaczona, iak utrzymuje potwarz, na okazanie ukontentowania z zadanej śmierci; lecz ma w zamiarze poświęcić wielkie zdarzenia, których się stał początkiem ostatni dzień życia *Ludwika*. — Ledwie *Francuzi* przez swoich Reprezentantów zaczęli się w roku 1789. własnym zatrudniać losem, gdy usiłowano rozdzielać stany generalne przekupstwem i trwogą, zaczęto straszyć lud przysposobioną nędzą, ażeby ją przypisać okolicznościom, i pozbawić naród jego odwagi, zapalu i nadziei, lecz widząc, iż nic zatrzymać nie może śmiałego pospiechu z iakim postępowano, wazono się otoczyć grożącym żołnierzem reprezentacją narodową. — *Garat* przypominał potym czynność Gwardyi, wyjście OOb. z *Paryża* dla wyprowadzenia *Ludwika XVI.* z *Wersalu* i oddzielenia go od jego dworu; *Itarania* Zgromadzenia *Narodowego*, ażeby zachować *Króla* i jego władzę, jego ucieczkę, aresztowanie, powrót, i wspaniałość Zgromadzenia konfitytucyinego, które chciało go jeszcze nayszanowniejszą zaszczyć powagą; przypomina zgwałconą przyłęgę, wzbudzone zamieszanie w *Paryżu*, wojnę domową i zapalczywość fanatyzmu po prowincjach; emigrację, ziednoczenie *Mocarstw*, nakoniec dzień 10. Sierpnia, który

odmienił wszystkie przeszłe i przyszłe wypadki. — *Garat* kończył swoją mowę obrazem wpływow *Rzeczypospolitey Francuskiej* na nasze pomysły wojenne, nawzrost nauk i kunsztów, i zapraszał wszystkie rządy, ażeby iak z nią nie walczyły, iak tylko o mądrość i gorliwość w rozprzestrzenieniu wyobrażeń, i wszystkich sposobów uszczęśliwienia rodzaju ludzkiego.

Zbliżanie się wojsk naszych nad granice *Hiszpańskie* daie powod dziennikom tutejszym, do domysłu o bliżkim poróżnieniu rządu naszego z *Hiszpanią*, do czego wojna z *Neapolem* ma być okazją. — Minister morliki *Brue* w mowie na dniu 21. Stycznia do urzędników swojego departamentu mianem wyraził: iż rząd *Francuski* zwraca teraz mianowicie uwagę swoją na marynarkę narodową; aby siły jej mogły użyć korzystnie przeciw *Anglii*. *Neapol* oblicuje nam nowy arsenał, a *Sycylia* stanie się spiżarnią dla *Mali*.

Dzienniki tutejsze zaprzeczają, aby *Król Szwedzki* miał zamiar związać się z *Rosją*, z *Francją* zerwać, równie jest niepewna, iż *hrabia de Fersen* ma otrzymać urząd ministra interesów zagranicznych. Teraźniejszy minister *Pan Ernheim* posiada osobisty szacunek *Króla*. — W *Genewie* umarł sławny badacz natury *Saussure*.

P. de Balbo bywszy ambasador *Króla Sardynskiego*, wyjechał z *Paryża*. Mówią, iż jedzie do *Barcelony* z kądem popłynąć do *Sardynii*. — *Xiążę del Parque*, który został mianowany ambasadorem *Hiszpańskim* do *Petersburga*, a który jest teraz pełnomocnym Ministrem przy elektorze *Saskim*, przybył do *Paryża* z kądem ma się udać do *Drezna*.

Dnia 20. Stycznia.

Lift z *Brymu* pod dniem 20. Niwos (9. Stycznia) umieszczony w Dzienniku *Propagateur*, zawiera w sobie co następuje: *Francuzi* weszli do miasta *Kapui* po najejkrwawszej bitwie, w której Generał *Lemoine* został zabity. Na kilka dni wprzód Generał *Mothieu* miał rękę strzałką w jednym ataku. Jest już w mocy armii *Republikantkiej* wkroczyć do *Neaplu*, lecz wprzód oczekiwać będzie na przybycie posiłków, które się ze wszystkich stron ściągają. *Kapua* przez szturm wzięta została. — *Gazeta Narodowa* zawiera w sobie lift pod świeższą datą (11. Stycznia) pisany przez jednego z agentów armii *Włoskiej*. Umieszczono w tym liście następujące doniesienie: Posyłam ci pewną wiadomość, iż się znajdujemy w *Neapolu*. *Król*, *Królowa* i ich ministrowie są w *Sycylii*. *Kommissarz cywilny* *Dyrektoryatu Wykonawczego* *Faipoult* wszedł do *Neaplu* przed armią, dla wprowadzenia porządku w tym zaburzonym mieście. *Revolucya* została tam alkupieczną i armia republikantka znajduje się przed bramami. w *Rzymie* cierpiemy niedostatek chleba, mięsa, i węgla. — *Nb. Jenner* Posel nadzwyczajny *Rzplty* *Holweckiej* przy *Rzeczypospolitey Francuskiej* powrócił dnia wczorajszego do *Paryża*. Mówią, iż był w *Lucernie* dla umowienia się z swoim rządem w okolicznościach stosownych do swego poselstwa. — Odebrano wiadomość, mówi dziennik *le Publiciste*, iż 3. tysiące ludzi, którzy wypłynęli z *Antony*, przybyli szczęśliwie do *Alexandryi*, w żądanych od *G. Buonaparte* posiłkach. — Mówią także, iż dodano żywności *Malcie*. — Donoszą z *Besancon*, iż jeden z wojskowych z powodu niektórych przeciwko Dyrektoryatowi wyrazów, przymuszony był potykać się z Ob. *Reubel* fcelem szwadronu, który został lekko ranym. *Kommandant* miejscowy kazał ich aresztować. *Reubel* przez trzy dni tylko został w areszcie. Do

noszą z *Caen*, iż d. 25. tego miesiąca było lekkie trzęsienie ziemi.

Ob. *Reinhard* minister nasz w *Florecy* pisał do Dyrektoryatu donosząc mu o zdarzeniach, jakich się dopuszczała Kommissarza *Francuzcy* we *Włoszech*. — Rzplta *Cisalpińska* czyni wielkie usiłowania w *Paryżu* na otrzymanie niektórych części kraju *Piemontskiego*, które dla siebie znajduje dogodnymi. Dyrektoryat, nie zezwolił jeszcze na żadne oderwanie. Uważają także, iż od 4. do 5. dni zalecono Dziennikarzom, ażeby się wstrzymali od wszelkich wyrazów do rewolucjonowania niektórych krajów *Włoskich*. Ta okoliczność każe się domyślać, iż z większym usiłowaniem wszczęte są negocjacje pokoju. Mówią iż Minister *Hiszpański* w *Wiedniu* uczynił z zlecenia Dyrektoryatu nowe propozycje gabinetowi *Austriackiemu*. Najpierwsza odpowiedź spodziewana jest przez *Florecy*. — Korrespondencya Ministra interesów wewnętrznych donosi, iż dnia 6. *Pluvios* (25. *Stycznia*) o trzech kwadransach na czwartą godzinę zrana, dało się uczuć trzęsienie ziemi w *Leval* departamencie *Mayenne*, które lubo dosyć mocne, żadnej jednak nieuczyniło szkody; i że tegoż dnia około 4. godziny było trzęsienie ziemi w *Nantes* departamencie *Niższej Ligery*, które trwało więcej niż przez jedną minutę. Sprzęty zostały z swoich miejsc poruszone i powywracane. Ta osobliwość więcej była zastraszająca niż szkodliwa. Jest podobieństwo, iż na morzu musiały wielkie panować burze.

z Brukseli dnia 25. Stycznia.

Dowiadujemy się o przywróceniu spokoju w okolicach *Häfeldt*, *Aschöt*, *Tülemont*, i *Campine*. Po wielu bitwach korpusy insurgentów zostały rozproszone, a niedobitki schroniły się w lasy od strony *Mozy*.

Dnia 29. Stycznia. — Reszta rozproszonych insurgentów rozeszła się po niektórych kantonach departamentów *Deux Netes*, *Niższej Mozy* i *La Dyle*. Wyślano przeciw nim niektóre wojska. — Doszła z *Hagi*, iż armia *Batawska* złożona jest z dwóch dywizyjów od 25. tysięcy ludzi. Dodała iż jedna z tych dywizyjów w przypadku wojny uda się na brzegi *Renu*.

z Hagi dnia 29. Stycznia.

Wiadomość o śmierci *Xcia Fryderyka Oranii*, sprawiła tu najwyższą żalność z przyczyny osobistego przywiązania które do niego obiedwie partie okazywały. Śmierć jego umorzyła wiele zapisów i obligacyj pochodzących z darowizn które mu uczyniły bywłe Prowincje, a które teraz zostają się w *skarbie narodowym*.

Podług ostatnich wiadomości z *Brukseli*, insurgencki Belgicy w *Häfeldt*, *Jodoignes* etc. od wojsk republikańskich rozproszeni zostali.

Kupcy *Antwerpscy* wyślali z pośród siebie deputację do *Wiednia*, z przełożeniem przeciw nowemu cesarstwu rozrządzeniu, podług którego wszyscy mieszkańcy *Belgicy*, którzy mają w swoich rękach papiery *Austriackie*, muszą podobnie jak summy dopożyczać cesarzowi, pod utratą kapitału swego.

z Barcelony dnia 11. Stycznia.

Zaśladająca tu Rada wojenna, której od czterech lat powierzony jest sąd wyższego sztabu garnizonu w *Figueres*, wydała na koniec wyrok ikazujący na degradacyę, i na karę śmierci Gubernatora *Torres*, i kommandanta artylleryi *Kaeting*, oraz jego namiestnika i kommandanta minierów. Wielka liczba innych officerów, osądzona została na degradacyę, i na dłuższe lub krótsze więzienie, inni są uwolnionemi, ponieważ podług osnowy wyroku, ich czteroletnie więzienie było dostateczną za ich występki karą. Karę śmierci przeciwko czterem szefom postanowiono. Król zamienił na wieczne wygnanie. — Donoszą z *Madrytu*, iż ten wyrok Rady wojennej *Barcelońskiej* jest nader zastraszającym dla tych, którzy tak ładałako bronili portu *Mahon* na wyspie *Minorce*.

z Konstantynopola dnia 3. Stycznia.

Wielki Sultan poczynił znowu odmianę w komendzie armii *Syryjskiej* i w rządzie tej rozległej prowincji. Basza *Damaszku* niespodzianie został złożonym, a ten znakomity urządek, otrzymał Basza *Akry*, który ma sławę z wielkiego mężstwa i talentów wojskowych. Rezydujący tu Agent tego Baszy nazajutrz po tej nominacji odebrał w podarunku bogate futro dla siebie, a pałasz dla swojego Pana. Oczekuje teraz co moment na Katszyrf, czyli Dyploma Cesarzkie, po czym wyedzie ztąd na oddanie tego wszystkiego nowemu komendantowi wojska.

Nie są nam wiadome przyczyny oddalenia bywłego Baszy *Syryi*. Niektorzy Ministrowie Sultana twierdzą, iż dla słabego zdrowia odebrał swoją dymisyję.

Nic niemamy urzędowego z *Egiptu*, a to wszystko co tu opowiadają, pochodzi tylko z wysp które są nadto niepewnym i na małą ufność załugującym źródłem. Podług tych wieści, *Francuzi* utrzymują się jeszcze przeciwko usiłowaniom *Bejów*, a *Buonaparte* ma w swojej mocy wszystkie mocne stanowiska, w których się nie lęka wszelkich sił połączonych.

Przed trzema dniami odebrano tu wiadomość, iż *Sir Sidney Smith* na okręcie *Tygrys* od 84. armat wraz z jedną fregatą od 36. przeszedł szczęśliwie *Dardanellę*, lecz musiał się mocować z przeciwnymi wiatrami, które mu tak rychło iak sobie życzył niepozwoliły przypląć. Zapewniają iż po oddaniu podarunków które z sobą przyniósł, uda się pod żagle na czele połączony: elkadry; praznaczenie jego jeszcze nie jest wiadome, domyślają się tylko, iż się uda nad brzegi *Francuskie* ku *Marsylii*, lub *Tulonowi*.

Od dawnego czasu nie zaszła żadna potyczka między wojskami *W. Sultana* i wojskami *Basmana-Oglu*. Wszystko zdaje się być w stanie podobnym do zawieszenia broni. Seraskier został w swoim stanowisku nieporuszony, i nieczyni żadnych przygotowań dla wprawienia w niespokojność zimowych kwatier swego nieprzyjaciela. Z innej strony *Basman-Oglu* nieokazuje żadnej odrady od pogodzenia się z Portą. *Basman-Oglu* lęka się jednego ślądziekiego Mocarstwa, o którym go tajemnie przesłuszono, iż jest gotowe na niego uderzyć, jeżeli na Ruszne nie przysłanie warunki.

Od granic Austrii dnia 26. Stycznia.

General hrabia *de Bellegarde*, iak zapewniali wyieżdża dziś lub jutro do *Paryża* w urzędzie nadzwyczajnego Negocytatora od naszego Dworu. Ma tam także zatrudnić się interesami Króla *Neapolitańskiego*, a nawet czynić pewne oświadczenia z strony Imperatora *Rossyjskiego*. Tym czasem Dwory *Wiedeński* i *Petersburski* przesyłają Dyrektoryatowi *Francuzkiemu* zapewnienie, iż wojska *Rossyjskie* nie przyszy i nie przydą, iak tylko dla zniewolenia Dyrektoryatu, ażeby dokładnie ulkutecznić wszystkie warunki Traktatu w *Campo Formio* zawartego, a nadewszystko, ażeby resztę rzeczy powrócił do tego stanu w jakim się przy zawarciu tegoż Traktatu znajdowały. — Między naszym i *Rossyjskim* Dworem wyraźnie było postanowiono, iż wojska *Rossyjskie* przejdą przez kraj *Rzeszy*, i na żadne przeszkody wtrzymywać się nie będą; lecz ten układ nie zostanie zapewne ulkutecznionym, poki reszta wojsk które iak mówią, mają dochodzić do 60 lub 70. tysięcy ludzi, razem się niepołączą. W tym przeciągu czasu przybyło już do *Austrii* wojska zatrzymają się w wyższej *Austrii*, poki reszta idących wojsk nie nadejdzie. (z *Gaz. Hamburskiej*.)

Przy odebraniu ostatnich listów z *Włoch* przysłanych, rozeszła się tu pogłoska, iż Ministrowie i Generalowie Króla *Neapolitańskiego* odkryli nader niebezpieczne zmywy tak w armii lądowej iako i pomiędzy marynarzami. To jest rzeczą pewną, iż na jednym okręcie od 74. armat odkryto konspiracyę, do której wielka część ekwipażów znalazła się wcielzaną; potrzeba było użyć gwałtownych sposobów na pochwytywanie winowajców, którzy się przyznali, iż wciągnięni byli do tej konspiracyi przez iakichś nieznajomych cudzoziemców, którzy im rozdawali pieniądze. — Spory między Dworem *Petersburskim* i *Bawarskim* z powodu zakonu *Maltańskiego* wszczęte, zdają się brać mocny i nie miły obrót dla Elektora *Palatyna*; Mówią tu już o zagrożeniu wojną jeżeli Elektor wkrótkim czasie nie uczyni zadosyć żądaniom Imperatora *Rossyjskiego*. — Sprawujący interesy *Rossyjskie* baron *de Dunkel* wyjechał z *Monachium*. Pisma *Niemieckie* zapewniali, iż Imperator postanowił odstąpić *Korsu*, *Cesalonii*, *Krymu*, i *Kubanu* dla zakonu *Maltańskiego*.

Pomimo wszelkich wojennych widoków, mamy nadzieję, iż posrednictwo dworu naszego i negocjacje terazniejsze przyniosą dobry skutek nie tylko dla *Neapolu*, ale nawet dla powszechnej spokoju w *Europie*. — Tym czasem rząd nasz głębokie zachowanie milczenie względem wypadków w *Neapolu*. Tutejszy poseł dworu tego nie odbiera żadnych ztamtąd doniesień. Podług świeżych iednak listów *Włoskich* mamy wiadomość, iż *Neapolitańczykowie* lub przez zdradę, lub dla przemagającej sily wydali *Francuzom* port *Manfredonia*. — W *Raguzie* na dniu 1. *Marca* spodziewano się 40,000. *Moskalów* pieszących na pomoc *Neapolowi*, inni to wojsko przeciw *Basmanowi-Oglu* przeznaczali, mówią iednak, iż dla przykrej pory roku wstrzymane jest do dalszego czasu. — Podług wiadomości urzędowych od

Wołoszczyzny, do dnia 12. *Stycznia* wszystko tam było w spokoju. *Basman-Oglu* ścigał tylko żywność, i odebrał depesze od swoich tajnych agentów w *Konstantynopolu*. — Jest pewnością, iż wojska *Rossyjskie* w *Niemczech* zatrzymały się w *Linz*, i zostały tam na kwaterach rozłożone.

Lift z *Saloniki* pod dniem 3. *Stycznia* udziela wypis z listu pisanego z *Alexandrii*, w którym wyraźnie stoi, iż *Buonaparte* w bardzo dobrym jest położeniu w *Egipcie*. Przez artylleryę swoją zrobił się strasznym dla *Turków* i *Mammeluków*. Poznano teraz, iż wszelka osobista waleczność przeciw tak straszemu orężowi, iakim są bomby i kartacze, nie dokazać nie może. *Turcy* załują teraz, iż *Egipt* z wszelkiej artylleryi jest ogołocony, wszakże spodziewają się iednak poilków w tej mierze od *Anglii*. Wiele *Greków*, a więcej jeszcze *Koptów* chrześcian połączyło się z *Francuzami*.

z Ofen dnia 24. Stycznia.

Podług listów z *Trawnik* dwóch znakomitych *Raguzanczyków* przybyło tam przed niejakim czasem. Kazali się zaraz donieść Baszy, i przez 4. dni tajemnie z nim odbywali konferencje. Od tego czasu posłane są od Baszy *Trawnickiego* do kommandanta fortec *Bośniackich* rozmaite fermany, których treść ściga się do przygotowań wojennych.

z Brünn dnia 6. Lutego.

Podług listów z *Bukaresztu* *Basman-Oglu* zajął całą małą *Wołoszczyznę*, i część wielkiej. Teraz nie zawilo iak tylko od jego własnej woli w lada dzień wkroczyć do *Bukaresztu*. Z tego powodu politerunki cesarskie w *Mehadria* i przy wieży czerwonej, w dostateczną artylleryę zostały opatrzone. Tak szczęśliwe powodzenia tego buntownika, rozdzielają uwagę Porty, i kiedy ta z iednej strony czyni uzbrajania przeciw *Francuzom* z iak najwyższym pospiechem, z drugiej wszystkich używa środków do zniszczenia buntownika z całą partją jego. W tym celu ścigają się korpusy *bośniackie*, nad którymi gubernator *Belgradzki* *Mustafa Basza* komendę ma otrzymać, *Basza z Nizza* i *Kaimakan* pod nim zostawać będą. Tym czasem aż do powrotu wiosny, *Turcy* starają się przynajmniej odciąć buntownikowi dowóz wszelkiej żywności, i w tym celu ieden Kapitan *Basza* miał już osadzić wszystkie na *Wołoszczyźnie* gościńce. W tymże samym zamiarze *Huffein Basza* został posłany z 800. ludźmi nad rzekę *Morawę*, i stoi blisko w *Nizza* częścią dla dostrzegania wszelkich w tamtej okolicy wypadków, częścią dla wtrzymania dowozu.

z Koblenz dnia 25. Stycznia.

W *Thal Erenbreitstein* niedostatek żywności do najwyższego doszedł stopnia. Funta mięsa końskiego kosztował 14. gracyarow, a pliego 10. Na niejakim czas przed kapitulacyą fortecy zaufanie się w komunikacyi od miasta odłączyła. Kommandant *Faber* kazał bramy niższe zamknąć i oświadczyć mieszkańcom *Thal*, iż odbierano z fortecy codzień 500. chlebow, i więcej nie pożyczają, i że mają się zupełnie poruczyć wspaniałości *Francuzkiej*. *Francuzi* także o niczym wiedzieć nie chcieli, a tym sposobem mieszkańcy *Thal* w największej nędzy zostawali. Nie było więc dziwem, jeżeli wiadomość o zawartej kapitulacyi, iako uwalniającej ich z nieszczęśliwego położenia, z tak wielkimi znakami radości przyjęli.

z Hanau dnia 29. Stycznia.

Garnizon *Erenbreitsteinu* opuścił tę fortecę. Wojsko to do dwóch tysięcy ludzi wynoszące, ma małą liczbę chorych, lecz jest mocno osłabione. Złożone było z 1400 ludzi wojska *Trewirskiego*, z 500 Elektora *Kolońskiego*, i stu kontingensowych z cyrkulu wyższego *Renu*. Pozabijano już wiele koni, psów, i kotów. Wojska *Trewirskie* staną poitrze blisko *Frankfortu*, a officerowie wejdą do miasta. Wojska te odpocząwszy nieco, udadzą się nad brzegi rzeki *Lech*. Mówią, iż wchodzi na zółd *Saski*, albo raczej *Cesarzski*. Kontingens *Koloński* wychodzi do *Westfalii*. Wielkie działa fortecy zostały się w mocy *Francuzów*. Pomiedzy wojskiem *Francuzkim* utrzymują, iż *Francya* zachowa przy sobie tę fortecę przynajmniej do powszechnego pokoju.

z Manheimu dnia 31. Stycznia.

Lifty z *Ulm* donoszą, iż tam ciągle pracują około fortyfikacyj. Ostatniej niedzieli przechodzili przez *Ulm*

i Kanstad kanonierowie Austriacy idący do Filipsburga. — Burzenie fortyfikacyow naszego miasta wkrótce zostanie rozpoczęte. Przewieziono już wielką liczbę amunicji do *Munich*.

z *Strazburga* dnia 28. *Stycznia*.

Czytamy w tutejszym gazecie następujący list z *Liwor*no pod dniem 17. *Stycznia*. „Posyłam ci szczegóły wniścia wojsk *Francuzkich* do *Neapolu*. Jak tylko *Francuzi* wyruszyli z główną kwaterą swoją w *Tori*, Generał *Rey* maszerował z przednią strażą przeciw *Kapui*. *Neapolitańczycy* cofnęli się na wzgórki *Caserta* i ku *Aversa*. Generał *Rey* nie czekając na wielkie korpus armii nadciągające podług zleceń danych mu od Generała *Championnet*, zostawił w tyle jeden oddział dla oblężenia *Kapui*, a sam z resztą wojska wyruszył ku stolicy. Przybywszy pod *Caserta*, został napadnięty od *Neapolitańczyków*, którzy na tylną straż jego z gór uderzyli. Zaszła straszna bitwa. *Championnet* pospieszył na pomoc z wojskiem swoim. Generał *Rey* poległ na placu bitwy, a *Championnet* miał być rannym. Wszakże armia republikańska zemściła się śmierci Generała swego, cała prawie kolumna *Neapolitańska* wycięta została.

Dnia 30. *Stycznia*.

Generał *Saint-Cyr* który w tych dniach przybył z swoją dywizją do naszego departamentu; wyjechał ztąd nazad do swojej głównej kwatery w *Hagenau*. Generał *Humbert* także się ztąd oddalił do *Plotzheim* nad wyższym *Renem*, gdzie obejmuje komendę jednej pułbrigady z dywizji Generała *Ferino*. — Rozchodzi się wiadomość, iż jedno korpus wojsk ma się przeprawić na prawy brzeg *Renu* poniżej *Moguncji*, i rozłożyć się między rzekami *Sieg* i *Nidda*.

Dnia 2. *Lutego*.

Generał *Jourdan* wyjechał ztąd dla obejrzenia prawego krzydła armii *Mogunczkiej* nad wyższym *Renem*. Mówią, iż potem uda się do *Szwajcaryi*. — Od kilku dni przechodziło tedy wielu kurierów z *Paryża* przeznaczonych do *Rastadu* i *Wiednia*. Mają więc nader ważne depesze. — Donoszą z *Bazyli*, iż Dyrektor *Legrand* żądał swojej dymisji. Wielka Rada zezwoliła na to, lecz się temu Dyrektorat sprzeciwił.

z *Frankfurtu* dnia 29. *Stycznia*.

Wiadomość o przybyciu 6ciu tysięcy wojsk *Rosyjskich* do *Scharding* i *Braunau*, była zawczesna. Pierwsza kolumna dopiero d. 23. przyszła do *Lintz*, a gdyby szła dalej ku *Innviertel*, niemogłaby stanąć w *Sarding*, iak dnia 2. *Lutego*.

Na poftrzeżone poruszenia wojsk *Francuzkich* nad granicami *Gryzonow*, powiększono liczbę wojsk *Austriackich* w tym kraju do 18. tysięcy. — Zda się, iż wojska posilkowe *Rosyjskie* pomykają się ku *Bawarii*. — Arcy-Xiąże *Karol* powrócił z *Munich* do swojej głównej kwatery w *Friedberg*.

z *Rastadu* dnia 30. *Stycznia*.

Dnia wczorajszego ministrowie *Francuzcy* odebrali dwóch nadzwyczajnych kurierów z *Paryża*.

P. d'Albini wysłał kuriera do posłów Dyrektoryalnych w *Ratybonie* dla przyspieszenia rezolucji Rzeszy na ostateczną Notę *Francuską*. Spodziewają się, iż dnia jutrzejszego sejm naradzać się będzie w celu, ażeby negocjacje tą Notą wstrzymane, na nowo zostały rozpoczęte, dowiedziemy się za kilka dni iaką w tej mierze nastąpi rezolucja. Tym czasem od strony *Strazburga* czynią się wszelkie gotowości do zaczepnego działania. Większa część wojsk zgromadza się w wyższej *Alzacji*, dla wkroczenia do *Bryzgowij*, w przypadku zerwania zgody. Wiadomość o poddaniu się fortecy *Erenbreitsteinu* lubo spodziewana, sprawiła tu wielkie wrażenie. Zda się, iż Deputacja Rzeszy chciałaby proponować ministrom *Francuzkim* zburzenie tej fortecy, na które już od tak dawnego czasu zezwoliła.

Dnia 31. *Stycznia*. — Legacja *Francuska* złożyła dnia dzisiejszego Hrabieństwu de *Meternich* następującą Notę: „Niżej podpisani Ministrowie Pełnomocni Rzpłtey *Francuskiej* do negocjacji z Rzeszą *Niemiecką* oświadczają Deputacji Rzeszy, iż mają rozkaz nie przyjmować żadnej Noty w żadnym punkcie negocjacji, dopóty dopóki

im dana nie będzie kategoryczna i dogodna odpowiedź na Notę, którą podali pod dniem 13. *Nivos* (2. *Stycznia*). Niżej podpisani zapewniają ministra pełnomocnego o swoim wysokim poważeniu. — W *Rastad* d. 12. *Pluvios* (31. *Stycz*). R. 7. Rzpłtey *Francuskiej*.

(podpisano) BONNIER, JEAN DEBRY, ROBERTJEOT.

Dnia 1. *Lutego*.

Nota Ministrów *Francuzkich* podana Hrabieństwu de *Lehrbach*: — „Niżej podpisani pełnom: Ministrowie Rzeczypospolitey *Francuskiej*, okazują podziwienie swoje Hrabieństwu de *Lehrbach* pełnomocnemu Ministrowi Cesarza Jmci, iako Króla *Węgierskiego* i *Czeskiego*, tudzież Ministrowi *Austriackiemu*, iż dotąd nieodebrali żadnej odpowiedzi względem wojsk *Rosyjskich*, co iawnie dowodzi, iż te przeznaczone są przeciw Rzpłtey *Francuskiej*. Rząd *Francuski* nie może dłużej znosić tej niepewności, która równie naraża godność iak interella Rzpłtey. Niżej podpisani mają rozkaz żądać od Cesarza Jmci przez jego Ministra pełnomocnego Hrabiego de *Lehrbach* wyraźnego zapewnienia, iż wojska *Rosyjskie* wychodzą z terytorium Cesarza Jmci i Króla, i że rozkazy już są w tej mierze wydane. Żądają aby w przeciągu dni 15. zacząwszy od dnia dzisiejszego 12. *Pluviose*, to zapewnienie było dane, oświadczając, iż dalsze posuwanie się wojsk *Rosyjskich*, będzie uważane przez Rząd *Francuski* za zaczepkę, i że milczenie lub niedostateczne zapewnienie na żądania niniejszą Notą domagane, będąc dowodem oczywistym przykładania się Cesarza Jmci do zamiarów *Moskwy*, uważane ma być za krok nieprzyjacielski. Dyrektorat Wykonawczy przyjąłby z największym ukontentowaniem tak od Cesarza Jmci iak od Rzeszy takowy dowód wyścia *Moskalow* z terytorium *Austriackiego*, który jedynie okazać może szczere i stałe postanowienie, bądź to zachowania zawartych już traktatów, bądź to przyspieszenia końca temu, który jest w *Rastad* negocjowanym. — W *Rastad* dnia 12. *Pluvios* (31. *Stycznia*) roku 7go Rzeczypospolitey *Francuskiej*.

(podpisano) BONNIER, JEAN DEBRY, ROBERTJEOT.

Deputacja Rzeszy odprawiła dnia dzisiejszego sefiją, na której czytano Notę *Francuską* pod dniem 31. *Stycznia*. Postanowiono, ażeby taż Nota natychmiast połączona została do seymu *Ratybonskiego*, i że komuni-kowaną także będzie osobnym deputowanym.

z *Lucerny* dnia 25. *Stycznia*.

Dnia 22. t. m. Dyrektorat *Helwecki* przelał Ciału Prawodawczemu poselstwo żądające rezolucji przeciwko *Szwajcarom* znajdującym się jeszcze w służbie zagranicznych mocarstw, które nie są z nami w przymierzu. Między innemi (wyrzucił Dyrektorat) znajdując się w *Anglii* jeden regiment pod imieniem *Royal Etranger*, który jest prawie cały złożony z *Szwajcarow*, i komendantem jego jest *Szwajcar*. Znajdują się także w innych krajach wcieleni w różne regimenta *Szwajcarowie*, którzy jeszcze nieuznali Rzpłtey *Helweckiej*. — Po przeczytaniu tego poselstwa Ob. *Huber* wniósł, ażeby uznać wszystkich *Szwajcarow* emigrantami i majątki ich skonfiskować. — Wyznaczona została komisja dla podania raportu względem tego poselstwa.

Organizacja wojsk naszych idzie z dobrym pospiechem, tak dalece, iż wkrótce mieć będziemy milicję od 60.000. ludzi. — Mała *Bazyli* będzie fortyfikowana. Generał *Maffena* posłał już tam inżynierów, mają być nawet szaniec młotowe założone.

Od granic *Szwajcaryi* dnia 26. *Stycznia*.

Podług listów z *Coire* największa spokojność panuje w tym kraju. Milicje zostały rozpuszczone. Trzy bataliony *Brechainville* wynoszące około 3. tysięcy ludzi, rozstawione są zaczawszy od *Malans*, aż do doliny *Misox*. W *Meyenfeld*, *Jenins*, i *Fleisch* znajduje się około 1200 *Węgrów*. Mówią, iż ten korpus powiększony będzie do 3. lub 4. tysięcy ludzi. Rada *Gryzonow* przybrała sobie 8. nowych członków.

W naszym kraju, a osobliwie w okolicy *Thurgowij* znajduje się do 60.000. wojsk *Francuzkiego*, z obchodzenia się ich bardzo iestłesmy kontenci.

Generał *Maffena* zatrudnia się teraz obieżdżaniem wojsk *Francuzkich* formujących linią rozciągającą się wzdłuż *Renu* i granic kraju *Gryzonow*. Na dniu 24. przybył do *Rheineck*.

z *Lukki* dnia 11. *Stycznia*.

Dnia 4. t. m. żołnierze naszego garnizonu zostali rozbrojonymi, toż samo uczyniono z wieśniakami, którzy wraz z nimi od kilku dni odprowadzali straż. Dnia 5. nałożono rekwiżycją na złoto, srebro, konie i niektóre karety szlacheckie. Tegoż dnia uwolniono wszystkie za opinie więzione osoby, między innemi Panią *Mallegny Pozzi* która od dwóch lat została w więzieniu. Dwaj oficerowie *Francuzcy* obieżdżali z nią po mieście w czterokonnej karecie. Poczem wraz z swoim mężem i synem w pośrodk okłasków ludu udali się do Generała

Miollis dla podziękowania mu za wolność. Dnia 6. *Szwajcarowie* zaliapili *Francuzow* w strażę zamku *Tegoz* dnia wojsko *Francuskie* zajęło twierdzę *Veraggio*. *Francuzi* zabrali ztąd 12. tysięcy łrzelby która ma być użyta na wzmocnienie baterow odnogi *Spezzia*.

z *Wenecyi* dnia 16. *Stycznia*.

Feld-Marszałek *Kray* objął najwyższą komendę nad wojskiem we *Włoszech*. Wczoraj wyszło tu już jego rozrządzenie zakazujące wywozu kawy z *Wenecyi*, dla pokazującego się iey niedostatku, tudzież noszenia lasek ze szpadami.

z *Roveredo* dnia 22. *Stycznia*.

Przejeżdżał tedy kurier z głównej kwatery Generała *Austriackiego*, iadący do *Botzen* i *Brixen*, wiezie on rozkazy wojska, ażeby się naprzód pomykało; wszystkie te wojska mają się zgromadzić w *Weronie*. Przyczyną tego rozporządzenia ma być to, iż wojska *Francuskie* zbyt nie się wzmocniły na trzech miyscach, to iest w *Brescia*, *Roverbella*, i *Rovigo*, i że spodziewać się należy, iż mają rozkaz wkrótce rozpocząć kampanię. Nasza armia iest teraz w wszelkim przypadku w gotowości dania odporu. Wszystkie wojska z krajów *Weneckich* znajdując się już w *Padwie*. Generał *Kray* był dnia wczorajszego w *Weronie*, lecz już powrócił do *Padwy*.

z *Rzymu* dnia 6. *Stycznia*.

Bankierowie *Torlonia* i *Aquarone* którzy na liw-runkach niezmiernie z bogacili się, ofiarowali teraz opatrzyć kraj w potrzebne zboże aż do przyszłych zbiorów. — Pomiędzy straconemi drogami rzeczami w czasie ostatnich wypadków w *Rzymie*, liczą rękopism *Terencyusza* najdawniejszy z pomiędzy znajdujących się w tym mieście. — Na ukaranie ukontentowania iakie okazała część mieszkańców *Rzymskich* za przybyciem *Neapolitańskiego* wojska, majątniejsze osoby i zakony skazane zostały na zapłcenie 200. tysięcy złotych armij. — Zatrudniają się teraz w *Rzymie* odnowieniem monumentu *G. Duphot*.

Dnia 16. *Stycznia*.

Przechodzą tu zawsze oddziały wojsk *Francuzkich* spieszących na złączenie się z armią Generała *Championnet*. — Ob: *Martinengo Colleoni* Ambasador *Cisalpinijski* przy Królu *Obojga Sycylii* przybył tu z wielu osobami z *Neapolu*.

Dnia 18. *Stycznia*. — Ogłoszono tu następujący urzędowy raport: Po trzech silnych atakach dnia 6. 7. i 8. *Stycznia* przypuszczonych, garnizon *Kapui* wolał się poddać, niż być na mocny szturm wystawionym. — Dnia 10. Generał *Neapolitański* udał się do obozu *Francuzkiego*, i oddał klucze od miasta. Powróciwszy do *Kapui* doniósł o poddaniu, i pozwolił swoim żołnierzom opuścić służbę. Wielka liczba korzystała z pozwolenia. Tegoż dnia Generał *Francuski Eble* wszedł do *Kapui* z korpusem od 9. tysięcy ludzi, i objął to miasto. Armia *Francuska* pomknęła się potem aż do *Aversa*.

z *Turynd* d. 18. *Stycznia*. (z *Gazety Berlińskiej*.)

Generał *Francuski Grouchy* na dniu 13. kazał ogłosić na teatrze tutejszym, iż wojska *Francuskie* weszły do *Neapolu*, i część wojsk *Neapolitańskich* połączyła się z *Francuzami*. — Policja tutejsza wydała następujące urządzenie: 1.) Kongregacja kanoników kościoła *Superga* (w którym groby Królów znajdowały się, a który przez Króla *Wiktora Amadeusza* po uwolnieniu od oblężenia *Turyndu* w roku 1706. na dopełnienie uczynionego przez niego ślubu był wystawiony) ma być zniesiona, dochody przywiązane do niego, mają wnieść do skarbu narodowego, a kanonicy pensją odbiorą. — 2.) Tak w kościele, iak w podziemnych sklepach, starte będą wszelkie herby i napisy, które przypominają mogą czyny i iakich powstały, i Królów którym za przepych służyły. — 3.) Z podziemnych sklepów mają być wyprowadzone popioły Królów i Xiążąt tamże złożonych. — 4.) Kościół *Superga* nazwany będzie świątynią wdzięczności, i ma być przeznaczony dla poległych za wolność patriotów *Piemontkich* i dla sławnych ludzi, którzy dla siebie w tej mierze wyrok reprezentantów narodu otrzymali. Imiona patriotów mają być na kolumnie wyrte etc.

z *Liworno* dnia 14. *Stycznia*.

Listy z *Neapolu* pod d. 5. *Stycznia* donoszą, iż *Neapolitańczycy* pod komendą *G. Molitorne* wydali

Francuzom dwie mocne bitwy, i że w nich mieli otrzymać zwycięstwo. Obawiają się jednak ażeby Neapolitańczycy nie zofialali, przymuszonymi ułapić Francuzów.

z Medyolanu dnia 21. Stycznia.

Lift z Rzymu pod d. 8. t. m. pisany, donosi, iż patrioci Neapolitańscy którzy ze wszystkich stron Włoch przybiegli, nie mało się przyłożyli do nagłego wycofania Francuzów z Królestwa Neapolitańskiego wtargnięcia. Liczą do 30. tysięcy tych podżegaczy rewolucji poburzących lud i wojsko. General Championnet w wydanej do nich proklamacji, proci innych obietnic przyrzeka oficerom zofiać ich przy posiadanych rangach. — Rozkaz Dyrektoryatu Francuskiego dany wojskom, ażeby swoje posłepowanie wstrzymało, ścigał się tylko iak teraz z pewnością wiemy, do tego korpusu który miał wkroczyć do Toskanii i opanować Livorno. — Na nasz kraj nałożona jest kontrybucja 10. milionów, których połowę bogatsi Obywatele mają w 14. dniach wypłacić.

Podług listów prywatnych, miała zysać wielka bitwa za Valturmo. General Rey ścigał Neapolitańczyków aż do Aversa, atakowany był potem jednak od przemagającej siły przybyłej z obozu pod Caserta, i sam rannym zofiał. Wkrótce jednak G. Championnet nadciągnawszy z szkodkiem wojska na pomoc odnowił bitwę, i przymusił Neapolitańczyków do ucieczki, którzy oboz lwoy ze brawosy od Caserta cofnęli się do Salerno, a tym samym zofialili miasto Neapol odkrytym, i Kapuę własnym iey siłom. Dodał, iż Francuzi po stoczony tej krwawej bitwie wkroczyli do Neapolu, gdzie przed ich ieszcze przybyciem, 10. do 12. tysięcy patriotów insurrekcją podnieśli. G. Championnet ma być lekko rannym, a G. Rey w Rzymie z ran odebranych miał umrzeć.

z Florencji dnia 15. Stycznia.

Procz 800,000 talarów które rząd nasz wypłacił Generalowi Serrurier, ieszcze ma pół miliona liwrow wyliczyć. Oddane świeżo do mennicy srebra mają flużyć ku temu celowi. — Wojska Neapolitańskie które z Livorno do wyspy Elba udały się, popłynęły ztamtąd do Palermo w Sycylii. Długi Neapolitańczyków wyszłych z Livorno musiał być załapany przez mieszkańców miasta, wynoszą one do 100. tysięcy, czerw: zł: z której to summy 30,000. czerw: zł: na samych żydów wypłacić przypada.

Podług najnowszych wiadomości z kraju Neapolitańskiego, Kapua szturmem ma być zdobyta. Król pozostaje ieszcze w Neapolu trzy dni później od swojej rodziny. Akton przymusił go do wyjazdu. Francuzi mieli wniknąć do Neapolu na dniu 9. Nie jest to wiadomość urzędowa, ale bardzo do prawdy podobna. Mack z resztą wojska udał się do Salerno.

Dnia 19. Stycznia.

Elkorta Francuska, która towarzyszyła królowi i królowy Sardynii odłączyła się od nich na granicy Toskanii. Królestwo Ichmość witali byli we Florencji imieniem Wielkiego Xążęcia. W przejeździe lud okazał im najwyższą swoją przychylność. Spodziewają się iż król zabawi tu przez czas nieiały z przyczyny, iż przejazd z Livorno do Sardynii jest w tym czasie niebezpieczny. — Pierwszy konwoj z pieniędzmi dla armii Francuskiej przeznaczonemi wyszedł ztąd ołtinnego wtorku. — Rzeczpospolita Lukaińska odebrała Rząd demokratyczny. Ogłoszono tam zniesienie szlachectwa. Zdaie się, iż przeznaczona jest na przyłączenie do Rzpłety Cisalpińskiej.

Dnia 21. Stycznia. — Dnia 19. przybył do Livorno statek Duński z Neapolu. Kapitan iego przywiozł z sobą następujące pismo, które natychmiast posłano sztafeta naszemu Dworowi. Niektóre osoby zdają się powątpiewać o iego autentyczności, gdyż listy z Rzymu pod 12. i 18. t. m. nie o nim nie wspominają.

Zawieszenie broni zawarte między Generałem Championnet Generałem kommandującym armią Rzymską z iedney, a Xciem de Miliano i Xciem de Gesso pełnomocnikami Generała Pignatelli Vice Króla Neapolitańskiego, z drugiej strony.

Art. I. miało Kapua ze wszelkimi swemi magazynami wydane będzie armii francuskiej dnia utrzęzszego o 10. godzinie zrana wraz z artylleryą i amunicyami wojennymi, które wyprowadzonymi były do okopanego obozu. Jeden oficer i jeden kommissarz wojenny Francuzki weyda tego wieczora do fortecy, dla przejrzenia stanu magazynów i amunicyów, i onych odebrania. — II. Armia Francuska przytykając prawym bkrzydłem do morza szkodziennego zaimie brzeg uścia iezior Neapolitańskiego, i grobli Neapolitańskiej przechodzącej przez Acerra, Arionzo, i Benvenuto. Utrzymywac będzie garnizon we wszystkich miastach i wsiach tego kraju. — III. Linia demarkacji ciągnąć się będzie od Benvenuto, aż do uścia Ofanto, biorąc lewy brzeg tej rzeki, i prawy brzeg rzeki Lombardo. — IV. Wojska Neapolitańskie, któreby się znajdowały mogły na terytorium

Rzymskim, natychmiast z niego ułapić. — V. Porty obojczy Sycylii ogłoszone będą za neutralne: to iest: porty królestwa Neapolitańskiego zaraz po podpisaniu niniejszego aktu, a porty Sycylii natychmiast skoro tylko Król Neapolitański wysle z Palermo swego ambasadora do Paryża dla traktowania o pokoy. Z tego powodu żaden okręt wojenny Neapolitański nie ujdzie z portów obu królestw, również nie będzie w nich przyjęty żaden okręt mocarstw w wojnie z Rzpłtą Francuską będących, i wszystkie tych mocarstw okręty, któreby się tam w tym momencie znajdowały, natychmiast się oddadą. — VI. Przez wszystkie czas trwającego zawieszenia broni nie zaydzie żadna odmiana w władzach administracyjnych na terytorium przez Francuzi zajętem. — VII. Żadna osoba za swoje polityczne zdania napastowana nie będzie. — VIII. Król obojczy Sycylii zapłaci Rzpłcie Francuskiej 10. milionów liwrow; z których 26. Nivos (15. Stycznia 1799. a drugie pięć 6. Pluvios (25. Stycznia tegoż Roku). Te wypłaty wypełnione będą w Kapui; Czerw: zł: przyjmowany będzie w 4ch liwach Francuskich. — IX. Zwyczajne związki handlowe między Neapolem, i terytorium przez wojska Francuskie zajętem, odbywać się będą iak dawniej, z ołtrzeżeniem, iż armia w dostarczeniu lwoich potrzeb nie na tym nie ma lzkodować. Również iest postanowiono, iż wzajemność handlu armii francuskiej z terytorium przez Neapolitańskie zajętem, odprawiać się będzie z uchyleniem wszelkiej opłaty. — X. Niniejszy Traktat armistycyjny, będzie podany do potwierdzenia Rżdom obu Mocarstw. Jeżeli ieden lub drugi nie zechce go potwierdzić, Generalowie kommandujący uwiadomią się o tym nawzajem trzema dniami przed rozpoczęciem kroków nieprzyjacielskich. — Działo się w obozie pod Kapuą dnia 21. Nivos (10. Stycznia) Roku 790 Rzeczypospolitey Francuskiej.

(podpisano) CHAMPIONNET.
Xiąże de Miliano, — Xze de Gelfo.

Od granic Włoskich dnia 20 Stycznia.

Król Sardynijski z całym dworem swoim na dniu 15. Stycznia z Bononii wyjechał. Król mieszkał tam w pałacu Ob. Annibale Ranuzzi, nie wychodził jednak z niego, iak tylko dla zwiedzenia najznakomitszych w tym mieście kościołów. Familia Królewka mieszkała w domu Obywatela Bianchi. Cały dwor wyjechał do Toskanii i na dniu 17. stanął w Florencji. Tam udali się zaraz do Villa del Poggio Imperiale, gdzie dla nich mieszkanie było przygotowane. — Zajęta w niewolę załoga Neapolitańska w Gaeta, pod konwoiem wojsk cudzoziemskich na dniu 4. przybyła do Rzymu, i do zamku S. Aniela zaprowadzona zofiała.

Zdaie się być pewnością, iż szybki odjazd Króla z Neapolu, był skutkiem z powodu zaszłego tam buntu między ludem, może też z powodu czynionych przełożeń przez znakomite osoby, którym wiele na tym zależało, aby Monarcha nie był widzem rozlewu krwi, flanowiącego los stolicy jego.

Lift Króla Neapolitańskiego do swoich poddanych w kilka dni po powrocie swoim do stolicy, to iest dnia 19 Grudnia, ogłoszony. — „Jak tylko dowiedziałem się, że nieprzyjacieli zmierzał z swoimi siłami w celu napadnięcia na nasze kraie, pospieszyłem natychmiast do was kochani i wierni przyjaciele, ażeby obmyślić najdzielniejsze środki dla waszej obrony, i iac się najskuteczniejszych sposobów dla ocalenia religij, honoru, życia i własności waszych. Poszedłem sam na czele mego wojska, i wyflawilem się na niebezpieczeństwa, ażeby ochronić was od tej klęki, którą nieprzyjaciele Religij i Tronów od dawnego czasu zadac wam postanowili. Całość powszechna od was kochani poddani zawisła. Nieprzyjacieli w niewielkiej znajduie się liczbie. Jeżeli szczerze o ocaleniu waszym myślicie, zginąć nie możecie. Niechay tylko ci wszyscy którzy mają odwagę, którzy kochają Boga, naszą świętą Religij i posiadają iakąkolwiek własność, wezmą się do oręża dla własnej obrony. Przypomniacie sobie, że milicje prowincjonalne, nieliczne wprawdzie i naprędce zebrane, złożone z ludzi oderwanych od pluga, lecz walecznych, utrzymały na głowie moiego oycy koronę tych dwóch Królestw, którą mu zreczny i doświadczony w boiu nieprzyjacieli chciał wydrzeć. Neapolitańczyk nigdy nie był podły, toż dzisiaj gdy idzie o sprawy Boga, waszego Króla i was samych, daciez się zwyciężyć? Nie, kochani przyjaciele i bracia moi! Niedaycie się złudzić podstępny poduszceńcom; iezeli niepospieszycie na waszą obronę, straciecie wszystko, religij, życie i wszelką własność; łża waszych żon, córek i siostr będą zmazane. Powstańcie więc moi wierni poddani, weźcie się do oręża, brońcie się walecznie, podcie śmiało naprzeciw nieprzyjacielowi, zabroncie mu przystępu do Królestwa, albo niechay wasze męstwo przygotuje mu śmierć i zgubę na oyczytley waszej ziemi. Podźcie, we-

zwycie na pomoc S. Januariusza naszego wielkiego Patrona; mieycie w Bogu ufność, który zawse wspiera swoją sprawę, za którą każdy z was powinien walczyć, iezeli niechce wyrzec się wiary. (podp:) FERDYNAND.

OBWIESZCZENIA

Król Jmć Pruski Pan nasz naylaskawszy, dowiedział się z nieukontentowaniem, iż rozmaici kupcy i handlarze tabak, do fabrykacji onych nieupoważnieni, jednak fabrykacja takową prowadzić wazą się, albo przynajmniej Tytuniu od fabrykantów opatrzonych Przywilejami otrzymane, układając w pakiety, pozwalają sobie przykładać na nie fteple pod własnym swoim mieniem rznięte, a nawet noszące na sobie nazwisko mniemaney ich fabryki.

Król Jmć osądził zatem być rzeczą potrzebną, celem zabezpieczenia podobnym nieprzywitościom, tak wyraźnie przeciwnym przepisom Uniwersału na dniu 1. Stycznia roku bieżącego wyszłego i szkodliwym przez wzgląd na Prawa fabrykantów tabacnych uprzywilejowanych, następujące Uniwersałem niniejszym poczynić w tej mierze przepisy i urządzenia:

1.) Żaden z fabrykantów tabacnych uprzywilejowanych, nie może inaczey sprzedawać w kraju Tabak i Tytuniu przez siebie sporządzonych, iak tylko pod fteplem fabrycy właściwym: a to pod karą konfiskacyi towaru, którego połowa podług otaxowanego szacunku dostawać się ma delatorowi.

2.) Lubo kupcom i kramarzom do handlu tabacznego uprzywilejowanym, tytuniu z fabryk krajowych wzięte, krajane lub wczakowych paczek będące, wolno iest sprzedawać podług własnego upodobania i w lposob dla odhyciu onych naydogodniejszy, jednak niewolno im będzie mieszać do tego własnych przydatków, któreby mogły być zdrowiu szkodliwe.

3.) Przeciwnie zakazuje im się surowo, aby bez otrzymania na to konsensu fami Tabak własnym domyślem fabrykować; ani pakietów na sprzedaż przygotowanych pod znakiem fabrycy oznaczającym, lub pod własnym imieniem, tym bardziej zaś pod fteplem aktualnym fabrycznym wydawać nie wazyli się: a to pod karą konfiskacyi narzędzi i towarów, których połowa wartości ma być przysadzona delatorowi; w przypadku powtórney kontrawencyi lub innych ważniejszych okoliczności, kupcy wykrazający, wolność im do handlu takowego nadana utracą.

4.) Przedzarze tytuniu mają się również podług tychże samych zachować przepisów względem dozwolonego im sporządzenia i sprzedaży tytuniu w liściach pod karą wyżej opisaną.

Najiaśniejszy Pan rozkazuje zatem wszystkim swoim Kamermom Woienno-Ekonomicznym, i Dyrekcyom Cła i Akcyz, tudzież Konsyliarzom Woienno-Poborowym i Magistratom, aby się podług urządzenia takowego zachowali, przestrzegając pilnie eksekucyi przepisów onego, i pociągając wykrazających przeciw niemu do kar, iakie w takowych przypadkach ioz prawo opisało. — Dan w Berlinie dnia 18. Września 1798 roku.

Na wyraźny J. K. Mei naylaskawszy rozkaz.

Baron Heinitz. — Worder. — Struensée.

TABELA

Generalna ceny zboż w znaczniejszych Miastach Departamentu Warszawskiego Kameralnego z miesiąca Stycznia 1798 roku.

Inspekcya Kousyliarza Poborowego.	Na miarę Berlińską.				
	Pszenny.	Zyta.	Jęczmień.	owśa.	Grochu.
Nazwiska Miast.	Win. spel. R. gr.	Win. spel. R. gr.	Win. spel. R. gr.	Win. spel. R. gr.	Win. spel. R. gr.
<i>Inspekcya Łęczycka.</i>					
1. Piątek	28	20	16	14	12
2. Kłodawa	27	16	21	15	12
3. Kutno	29	22	15	11	12
4. Łęczyca	29	21	12	14	8
<i>Inspekcya Łowicka.</i>					
1. Głowno	29	4	20	4	16
2. Rawa	28	20	17	11	11
3. Łowicz	28	20	17	11	11
4. Skierniewice	29	21	4	18	11
<i>Inspekcja Warszawska.</i>					
1. Białą	56	20	20	9	24
2. Błonie	54	22	20	12	24
3. Czerfak	24	20	16	10	20
4. Góra	56	24	24	14	24
5. Goszczyn	52	22	19	12	32
6. Grodzisk	57	22	20	10	24
7. Groiec	52	25	20	12	24
8. Iłów	56	20	19	15	23
9. Mogielnica	52	22	20	11	32
10. Mszczonów	54	22	18	12	24
11. Nadarzyn	54	20	18	12	24
12. Nowemiasło	56	20	20	12	24
13. Nowydwor	50	24	22	18	54
14. Piaseczno	48	24	22	14	40
15. Przybyszew	51	20	18	10	24
16. Sochaczew	24	30	20	16	16
17. Tarczyn	52	22	20	11	28
18. Warka	56	20	18	11	52
Miasto Warszawa z Przedmieściami, Praga i Skaryszewem.	54	12	23	9	20

DONIESIENIA.

Wdowa Stanisława Rafałowicza donosi Prześwietney Publiczności, że skład łwie wolkowych białych i żółtych tak stółowych iako i kościelnych różnego gatunku, tudzież pochodni etc. etc. do kamienicy Ur. Łyszczyńskiego w starym mieście przeciw Ratusza pod Nr. 65. iest przeniesiony.

Na dniu 11. t. m. zginął pies tax pifrokaty mający na obydwóch bokach cętki duże kasztanowate i uszy takie, ten gdziekolwiek znajduie, JP. Gutowski uprasza, aby do Pałacu JW. Zamoyłkiewy Woiewodziny Podol: na Krakowłkie Przedmieście był przyniesiony, a oddawa iego odbierze zupełną nagrodę.